

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 453-1911)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Jernbaneforeningen af 1898

Uddrag fra byrådsmødet den 18. januar 1912 - side 5

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 453-1911)

Andragende fra "Jernbaneforeningen af 1898" om Ret til Billetter til de kommunale Folkeforestillinger.

Fra Forskønnelsesudvalget forelægger følgende Indstilling:

"Udvalget maa som Svar paa vedlagte Andragende henholde sig til sin tidligere Beslutning, der omhandler, hvorledes disse Billetter afhentes og omdeles, i et foreløbigt Udkast til en Overenskomst med Teatrets Bestyrelse, hvilken nedlægges i Koncept."

Overenskomsten er saalydende:

"Mellem Aarhus Teater og undertegnede Udvalg for Byens og Omegns Forskønnelse er der - under Forudsætning af Aarhus Byråds Samtykke dertil - truffet følgende Aftale, der kun gælder for et Aar indtil Oktober 1912, med mindre ny Aftale træffes inden 1. August 1912, hvilket Aarhus Theater efter tidligere Aars Aftaler herom nærer Haab om at kunde opnaa.

Aarhus Teater gaar ind paa at holde sit Orkester i dets nuværende Omfang samlet, saa at det - foruden Dirigenten - omfatter 20 Stemmer, og drager Omsorg for, at det Aaret rundt har den normerede Løn. Endvidere gaar Teateret ind paa at foranstalte billige Folkekoncerter som hidtil og at ordne i Løbet af Vinteren 1911 -12 mindst 12 kommunale

dramatiske Forestillinger, som hidtil, bestemte for et Publikum af den ubemidlede Klasse blandt Byens Borgere, som kun derigennem kan nyde godt af Scenekunstens oplysende og forædlende Indflydelse. Til disse kommunale Forestillinger for Ubemidlede, der i Reglen finder Sted hver Lørdag Aften, maa Billetter som tilforn - ikke sælges fra Teaterets Billetkontor, men Billetterne forhandles til særlig billig ensartet Pris udelukkende gennem saadanne Foreninger og Institutioner, hvor det ubemidlede Publikum her fra Byen kan paaregnes at findes, i hvilken Henseende skal have fortrinsvis Adgang Organisationer og fagmæssige Foreninger for Arbejdere, Smaakaarsfolk og mindre Næringsdrivende - saavel af Haandværker- som af Handelsstanden - Beboerne i de kommunale velgørende Stiftelser samt de alderdomsunderstøttede og, saafremt der derefter haves Billetter, kan - fra Fredag Eftermiddag Kl. 6 før Forestillingen - disse afhændes gennem Afholdsforeninger, Vaabenbrødreforeninger og andre lignende - dog ikke selskabelige - Foreninger blandt disses ubemidlede Medlemmer.

I Anledning af disse Teaterets Forpligtelser yder Aarhus Byraad Teateret et aarligt Tilskud paa 7000 Kr., hvoraf Teateret tilsvarende indtil 3500 Kr. til Orkestrets Sommervirksomhed i Aarhus "

Møller skulde indrømme, at det maaske kunde være vanskeligt at være fuldt retfærdig ved Uddelingen af disse Billetter, men syntes dog, at Jernbaneforeningen maatte henregnes til "saadanne Foreninger og Institutioner, hvor det ubemidlede Publikum her fra Byen kan paaregnes at findes". Ganske vist stod der senere i Overenskomsten, at fagmæssige Foreninger skulde have fortrinsvis Adgang til Billetterne, men dermed var vel ikke givet, at kun de Foreninger, der var under Arbejdernes Fællesorganisation, og Haandværkerforeningen kunde komme i Betragtning. Andre Foreningers Medlemmer maatte jo saa melde sig ind under en af disse Organisationer, og derved vilde Billetterne let blive ret dyre. Det var et ret stort Tilskud, Byen gav til disse Forestillinger, saa enhver Forening, der havde ubemidlede Medlemmer, burde have Adgang til at faa et til Foreningens Størrelse svarende Antal Billetter, og Jernbaneforeningen burde derfor ogsaa have et forholdvis Antal.

Marinus Petersen fandt de i Overenskomsten angivne Rammer saa rummelige, at det maatte være mærkværdige Mennesker, der var i Jernbaneforeningen af 1898, om de ikke kunde finde Plads under en af de der nævnte Foreninger. Desuden stod det i Overenskomsten, at Fornøjelsesforeninger ikke kunde komme i Betragtning, og

Jernbaneforeningen var vistnok kun en saadan. Naar Arbejdernes Fællesorganisation havde paataget sig at sælge Billetter, var det kun for at gøre Teateret en Tjeneste, da det ikke selv ønskede at forestaa Salget. Skulde alle de Foreninger, der havde selskabelige Formaal, kunne faa Billetter, vilde der næppe blive meget for Teateret at fortjene de almindelige Teateraftener.

Jacobsen skulde, naar det i Andragendet udtaltes, at Jernbaneforeningens Medlemmer var blevet nægtet Billetter, oplyse, at dette var en Misforstaaelse, idet vedkommende kun var blevet henvist til de Foreninger, der var nævnt i Overenskomsten ; Udvalget mente nemlig, at der i en af disse maatte findes en Plads, hvor de kunde købe Billetter. Skulde man udstrække Adgangen til Billetter til andre Foreninger og Institutioner end de i Overenskomsten nævnte, vilde man komme ud over Formaalet med de billige Forestillinger.

Jakob Jensen erindrede om, at der paa et tidligere Tidspunkt var blevet stillet Forslag om at nægte Bevillingen til Teateret, men at det da var blevet oplyst, at der allerede var givet nogle Forestillinger. Endvidere erindrede han om, at Pengene til Forestillingerne i Vinter endnu ikke var bevilget. Hvis der skulde være Strid om disse Billetter, vilde han henstille, at Byraadet ikke oftere gav Bevillingen. Det havde været meget vanskeligt for Teaterbestyrelsen at finde en Ordning, saaledes at kun virkelig ubemidlede fik Billetterne, men da man havde faaet Fællesorganisationen til at sælge, gik det godt med det samme. At udstrække Adgangen til en ny Forening, vilde være ret urimeligt. Der fandtes en Mængde Foreninger med højst forskellige Formaal, saa man kunde naturligvis ikke have Billetsalg inden for dem alle; men skulde en Forening som Jernbaneforeningen have Billetter, maatte man dele ud til et Utal af Foreninger. Taleren henstillede at følge Forslaget, der forelaa enstemmigt fra Udvalg og Teaterbestyrelse.

Møller indrømmede, at det var vanskeligt at føre Kontrollen. Han mente, at Jernbaneforeningen maatte kaldes en fagmæssig Organisation, da dens Formaal var at forbedre Medlemmernes Kaar. Iøvrigt burde alle Foreninger, der rummede ubemidlede Medlemmer, have Adgang til at faa Billetter. Maaske vilde en saadan Ordning være umulig at bringe i Stand, men kunde det lade sig gøre, burde det ske.

Clemensen henstillede at gaa bort fra de billige Forestillinger. Ubemidlet var et elastisk Begreb, saa det vilde let blive til et evigt Vrøvl om, hvem der var berettiget eller uberettiget. For Resten benyttede mange velstillede Folk disse billige Billetter.

Marinus Petersen troede ikke, Jernbaneforeningens Formaal gik saa meget i Retning af at forbedre dens Medlemmers Kaar, men mere i Retning af at more sig. Dersom Foreningen imidlertid havde paa sit Program at forbedre Medlemmernes Kaar, var det vist for, at Medlemmerne kunde fri sig for Udgifterne derved. Hvis man mente, at Billetterne ikke blev fordelt rigtig, kunde Teateret selv sælge dem og altsaa selv skønne over, hvem der skulde have. At give til ret mange flere Foreninger vilde blive noget farligt for Teateret.

Christensen en bemærkede, at der var Folk, der gerne vilde tage Fordelene, men ikke vilde tage Del i Pligterne. Jernbaneforeningen havde kun et halvt Hundrede Medlemmer, og der var mere end 50 andre Foreninger, der var lige saa berettigede til at faa Billetter som den.

Indstillingen vedtoges.

